

KICHIK YOSHDAGI BOLALARDA O'QISHGA QIZIQISHNI OSHIRISHDA O'QITUVCHINING ROLI

Akbarova Umidaxon Izzatillo qizi

Qo'qon Universiteti Andijon filiali boshlang'ich ta'lim yo'nalishi 1- bosqich talabasi.

Annotatsiya: Ushbu maqolada kichik yoshdagi bolalarda o'qishga bo'lgan qiziqishni shakllantirishda o'qituvchining tutgan o'rni va vazifalari yoritilgan. Ayniqsa, o'qituvchining shaxsiy namunasi, interfaol va o'yin asosidagi metodlardan foydalanishi, shuningdek, dars jarayonida ijobiy psixologik muhit yaratish orqali o'quvchilarda bilim olishga bo'lgan ichki motivatsiyani rivojlantirish usullari tahlil qilinadi. Maqola boshlang'ich ta'lim samaradorligini oshirishga qaratilgan amaliy tavsiyalarni ham o'z ichiga oladi.

Kalit so'zlar: boshlang'ich ta'lim, o'qituvchi roli, o'qishga qiziqish, motivatsiya, interfaol metodlar, emotsional muhit, kichik yoshdagi o'quvchilar.

Аннотация: В данной статье освещается роль и задачи учителя в формировании интереса к обучению у детей младшего школьного возраста. Особое внимание уделяется личному примеру учителя, применению интерактивных и игровых методов, а также созданию позитивной психологической атмосферы на уроке. Анализируются эффективные подходы к развитию внутренней мотивации учеников и представлены практические рекомендации по повышению качества начального образования.

Ключевое слово: начальное образование, роль учителя, интерес к обучению, мотивация, интерактивные методы, эмоциональная среда, младшие школьники.

KIRISH

Bugungi kunda boshlang'ich ta'lim bosqichi har bir bola uchun bilim olishga asos bo'lib xizmat qiladi. Aynan shu davrda o'quvchining o'qishga bo'lgan munosabati, o'quv faoliyatiga qiziqishi shakllanadi. O'qituvchi esa bu jarayonning

markazida turib, bolaning darsga bo'lgan mehrini uyg'otuvchi eng muhim shaxs hisoblanadi.

1. O'qituvchining shaxsiy namunasi

Bolalar kichik yoshda bo'lgani sababli o'qituvchining xulq-atvori, ovozi, nutq madaniyati va hatto kayfiyati ular uchun o'rnak bo'ladi. O'qituvchi har bir darsda faol, quvnoq, samimiy va mehribon bo'lsa, bola o'qishni ijobiy jarayon sifatida qabul qiladi.

2. Interfaol metodlar va o'yin texnologiyalari

An'anaviy ma'ruza usullari kichik yoshdagi bolalarni qiziqirtirmasligi mumkin.

Shu sababli zamonaviy metodlardan foydalanish muhim:

Savol-javoblar

Guruhlarda ishlash

Rol o'ynash

Rasm chizish, pantomima

Didaktik o'yinlar (masalan, "Top va ayt", "Tez ayt, to'g'ri ayt")

Bu metodlar bolada faol ishtirok, qiziqish va mustaqil fikrlashni rag'batlantiradi.

3. Ijobiy psixologik muhit yaratish

O'quvchining ruhiy holati uning o'qishga bo'lgan munosabatida muhim o'rin tutadi. O'qituvchi sinfda:

Har bir bolaning fikriga hurmat bilan qarashi,

Xatoni jazolash emas, tushuntirish orqali tuzatishi,

Darsni erkin, ochiq va quvnoq o'tkazishi kerak.

Bu orqali o'quvchilar o'zini qadrlangan, tushunilgan his qiladi — bu esa qiziqishni oshiradi.

4. Individual yondashuv

Har bir bola o'ziga xos. Kimdir tez o'rganadi, kimdir sekinroq. O'qituvchi har bir o'quvchini o'rganib, uning xarakteri, qobiliyati, qiziqishlariga mos yondashuvni qo'llashi lozim.

5. Rag'batlantirish tizimi

Qiziqishni shakllantirishda rag‘batlantirish muhim rol o‘ynaydi. Bu quyidagilar orqali amalga oshiriladi:

Yaxshi javoblar uchun tabassum, “Ajoyib!” kabi ijobiy so‘zlar

Yorqin stikerlar, “Yulduzcha” tizimi

Jamoat oldida maqtab o‘tish

Bu orqali bola o‘z yutuqlaridan mamnun bo‘lib, o‘qishga yanada qiziqib ketadi.

6. Texnologiyalardan foydalanishning o‘rni

Zamonaviy o‘quvchilarning axborotga bo‘lgan ehtiyoji tez o‘zgarayotgani bois, raqamli vositalardan foydalanish ularning qiziqishini oshiradi. Multimediali darslar, ta’limiy videolar, interaktiv taqdimotlar, qulay ilovalar (masalan, “Kahoot”, “Wordwall”) orqali o‘quvchilarda darsga nisbatan qiziqish ortadi. Bu nafaqat bilim berish, balki ularni faol ishtirok etishga undaydi.

7. Ota-onalar bilan hamkorlik

O‘quvchilarning o‘qishga bo‘lgan munosabatini shakllantirishda o‘qituvchi va ota-ona hamkorligi katta ahamiyatga ega. Ota-onalarni ta’lim jarayoniga jalb qilish, ularni bolalarning yutuqlari va muammolaridan xabardor qilish orqali o‘quvchida o‘z ustida ishlashga bo‘lgan ichki ehtiyoj shakllanadi. Bu bolalarning darsdagi faolligini va motivatsiyasini mustahkamlaydi.

8. Emotsional intellekt va ijtimoiy ko‘nikmalarni rivojlantirish

O‘qituvchi o‘quvchilarga faqat bilim emas, balki emotsional va ijtimoiy ko‘nikmalarni ham singdirishi lozim. Jamoada ishlash, bir-birini tinglash, o‘z his-tuyg‘ularini ifodalash va boshqalarni tushunish — bu barcha jihatlar o‘quv jarayonini yanada mazmunli va qiziqarli qiladi. Bu orqali o‘quvchilarda o‘zini namoyon qilishga bo‘lgan ishtiyoq ortadi.

XULOSA

Boshlang‘ich ta’lim bosqichida o‘quvchilarda o‘qishga bo‘lgan qiziqishni shakllantirish o‘qituvchining asosiy vazifalaridan biridir. Aynan o‘qituvchi dars jarayonida interfaol usullar, o‘yin elementlari va ijobiy muhit yaratish orqali bolalarning bilim olishga bo‘lgan ichki motivatsiyasini uyg‘otadi. Shuningdek, har bir o‘quvchiga individual yondashuv, rag‘batlantirish va mehr bilan qarash ularning o‘ziga

bo'lgan ishonchini oshiradi. Shu bois, boshlang'ich ta'limda o'qituvchining pedagogik mahorati, shaxsiy fazilatlari va didaktik yondashuvi ta'lim sifati va o'quvchilarning rivojlanishiga bevosita ta'sir ko'rsatadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. A. A. Abduqodirov ., M. M. Nuraliyeva Boshlang'ich ta'lim metodikasi. (2017).
2. D. U. Tursunova Boshlang'ich sinf o'quvchilarida o'qishga bo'lgan qiziqishni shakllantirishda o'qituvchining o'rni. (2020).
3. S. S. G'aniyeva Zamonaviy pedagogik texnologiyalari. (2019)
4. D. T. Jabborova Kichik yoshdagi o'quvchilarda motivatsiyani shakllantirish yo'llari. (2021).
5. N. M. Saidova Interfaol o'qitish metodlari va ularning boshlang'ich ta'limdagi o'rni. (2018).
6. I. I. Ismoilov Boshlang'ich ta'limda raqamli texnologiyalarni qo'llashning pedagogik asoslari. (2022).
7. Z. Z. Mahmudova. O'quvchilarda emotsional intellektni rivojlantirishning metodik asoslari. (2023).